

Etnisk baggrund for psykisk syge lovovertrædere

Den følgende opgørelse er baseret på oplysninger om foranstaltningsdomme, der er idømt i perioden 1.1.2001 til 31.12.2004. Opgørelsen angår således domme. Det betyder, at samme person kan optræde flere gange i materialet. Opgørelsen omfatter alene dem, der er idømt en foranstaltningsdom efter straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt.. Oplysninger om domme stammer fra Kriminalregisteret, mens oplysninger om etnisk baggrund kommer fra CPR-registret. Oplysningerne er bearbejdet af Justitsministeriets Forskningsenhed.

Tabel 1. Den procentvise fordeling af psykisk syge lovovertrædere, der i er idømt en foranstaltning i perioden 2001 til 2004.

	2001	2002	2003	2004	I alt
Dansk herkomst	78 %	74 %	77 %	77 %	76 %
Indvandrere	17 %	23 %	19 %	21 %	20 %
Efterkommer	4 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Udlænding uden tilknytning til Danmark	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %
I alt (%)	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	255	300	377	369	1301

Det ses af tabel 1, at andelen af domme, der angår personer med udenlandsk oprindelse, har været nogenlunde konstant i de fire undersøgte år: Hvert år vedrører mellem en femtedel og en fjerdedel af dommene etniske minoriteter. Denne andel af etniske minoriteter svarer nogenlunde til den, der er i de danske fængsler. En opgørelse fra 2000 og fra 2005 viser således, at henholdsvis 20 og 23 pct. af de indsatte var af udenlandsk herkomst.¹ Da man må udgå fra, at langt hovedparten af den kriminalitet, der ligger bag foranstaltningsdomme, ville have medført en ubetinget frihedsstraf, såfremt den dømte ikke havde været psykisk syg, tyder opgørelsen således ikke umiddelbart på, at personer med udenlandsk oprindelse er særligt overrepræsenterede blandt de lovovertrædere, der er psykisk syge. Ligesom etniske minoriteter er overrepræsenterede i fængslerne, er de det imidlertid også blandt de foranstaltningdømte. I perioden 2001 til 2004 var således knap 9 % af befolkningen i aldersgruppen 15-70 år af fremmed etnisk herkomst. En egentlig sammenligning af kriminalitetshyppigheden blandt etniske minoriteter med den for personer af dansk herkomst kræver dog, at der korrigeres for demografiske og sociale forskelle.

¹ Se www.kriminalforsorgen.dk (Undersøgelse og anbefalinger vedrørende etniske minoriteter i kriminalforsorgen 2005).

Det bemærkes, at den generelle fordeling mellem personer af dansk og af fremmed herkomst, som vist i tabel 5.24 dækker over store geografiske variationer.

Af tabel 2 fremgår, hvor de dømte med udenlandsk baggrund kommer fra. Samlet set kommer godt en tredjedel fra Europa. Andelen, der kommer fra Mellemøsten, er næsten af samme størrelsesorden. Godt en femtedel af de dømte kommer fra Afrika, mens andelen, der kommer fra Nord- og Sydamerika er ganske ringe.

Tabel 2. Personer af udenlandsk herkomst fordelt efter oprindelsesområde.

	Antal	Procent
Norden	19	6 %
Vesteuropa i øvrigt	30	10 %
Østeuropa	61	20 %
Mellemøsten	103	34 %
Østen	22	7 %
Afrika	63	21 %
Sydamerika	4	1 %
Nordamerika	2	1 %
Ej kendt	2	1 %
I alt	306	100 %

Der er tendens til, at en mindre andel af de dømte med udenlandsk baggrund end af dem med dansk baggrund får foranstaltninger, der alene indebærer tilsyn eller ambulante behandling (med eller uden mulighed for indlæggelse), mens det forholder sig omvendt med domme til behandling eller til anbringelse, jf. tabel 3.

Tabel 3. Domme fordelt efter foranstaltningens art.

	Dansk herkomst	Udenlandsk herkomst	I alt
Tilsyn/ambulant behandling uden mulighed for indlæggelse	3 %	1 %	2 %
Tilsyn/ambulant behandling med mulighed for indlæggelse	29 %	23 %	27 %
Behandling med mulighed for indlæggelse	64 %	70 %	66 %
Dømte til anbringelse i hospital	4 %	7 %	4 %
Dømt til anbringelse i sikret afdeling	1 %	0 %	1 %
I alt (%)	100 %	100 %	100 %
I alt (N)	995	306	1301